

Iluniittut

Tuhaqtidjutingit Ministamit.....	2
Kangihipkaidjutit.....	4
Nanijauluaqtut hamanga 2022 tatqiqhiutinit ukiumi ilaqaqtut ukuninga:.....	5
Naunaitkutaq Naunaitkutitik Nakuuninganik.....	6
Titiqiqininnga Maligarmut.....	7
Laisit.....	7
Qaffiujut laisingit tunijaujut 2022 imaatut class ukiuqaqtunullu.....	7
Qaffiujut laisingit tunijaujut uvani 2022 imaatut class imaalu nunallaangillu.....	9
Inuup Naunaitkutaq Piannannuat.....	11
Qaffiuniit GICs qanuriniitigut ukiungagut uvani 2022.....	11
Akhaluutitut Atiliurutikhanik.....	12
Qaffiuniit akhaluutait atiliurutait uvani 2022 akhaluutit qanuriniitigut.....	13
Akhaluuhijit Naunaitkutikhamik Unniudjutit.....	14
Qaffiuniit Akhaluuhijinikkut havaktaujut uvani 2022 ukiungagut.....	14
Qaffiujut pijaquqtunik unniudjutit.....	15
Naunajautit ajuiriakhainnik titiraqtakhat.....	16
Qaffiuniit uuktuutit uvani 2022 uvuuna class, uvalu ihivriuqtip qanurinniatigun.....	16
Maniliqutingit, Maniliurutikhat, Havaamut Ikaarningit, Ajungnautiqaqtunik Unniudjutitt.....	17
Qaffiuningit maniliqijutit manikhaalu uvani 2022.....	17

Aulatitihimaarniq ikaarnikharnik Akhaluuhiqidjutikhamik Laisikharnik unalu Naunaitunik Iilitaridjutikharnik Naunaitkutikharnik 2022	17
Akhaluutituqtut Qajangnaitkutikhanik	19
Akhaluutit Pijaqqurniit.....	20
Qaffiuningit akhaluutit pijaquqtut 2022 ukiungagut.....	20
Qaffiuniit akhaluutit pijaquqtut nunallaatigut	22
Qaffiuningit akhaluutikkut pidjutigijait 2022-mi, pidjutit ukiungitigun.....	22
Qaffiuniit aulanikkut hulaqutit uvani 2022, pidjutaujut nunallaatigut.....	23
Akhaluutituqtut Ihuinaaqtut	23
Qaffiuniit pihuktut ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angigutit uvani 2022, ukiungatigut	23
Qaffiuniit pihuktut ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angigutit uvani 2022, nunangagut	25
Demerit Anullaqhiivik	26
Qaffiuniit akhaluuhijit demerit anullaqhiivik qanuriniit uvani 2022, ukiungagut	26
Ilaliutihimajuq A: Aallat Pidjutaujun.....	27
Nunavunmi Akhaluuhijit Hilataani Aviktuqhimajumit	27
Qaffiuniit akhaluutit pijaqqurniit	27
Qaffiuniit akhaluutinun ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angirutit.....	27
Havakviup Pivalliadjutait.....	28

Tuhaqidjutingit Ministamit

Quviahuktunga tunihiplunga Nunavut Kavamanga hivulliqpaak *Akhaluutinin Aanniqtalinirmut Maligaq* Ukiuq Tamaat Unniudjut. Una uniudjut upalungaijaqtauhimajuq hapkunanga Pivalliajuliqijikkut Ingilrajuliqijitkullu malikhugit titiraqhimajut uvani 328 (1–3) haffumani Akhaluutinin *Qajangnaitkutikhanik Maligaq imaalu* tuniblugit naunaijautit hamanga Ubluqtuhinia 1- Ubluirvia 31, 2022.

Auladjutivut kivgaqtuutivullu ikajuutaujun Nunavunmiunun aulahimaaqtumik ihuaqhijuumirlugu. Havagvik havaligtait aallanik ihivriuqtiujukhanik tamainnun avikturviani, ihuaqhijuumivlugu pivikhaitigun Nunavumiut ajuiqhautikhanun ihivriurutikhanullu. Utaqqidjutit tamangningnun Aqudjutinun Laisikhat unalu Atuinnaqtanginnun ID-mun Naunaitkutikhat ihuaqhijuumiffaarmijun ihuaqharjuuminiaqtaillu hivituniani tikiliqtumun ukiunganun pillaktillugit havagvik havaktakhainun katitirlugik avaliigtun nunallaat ihuaqhilugit. Havagvik hulilu havagumajuq tuninikkut nakuujunik havagutinin tuniurhainikkut akhuurhainikkullu auladjutini qajangnainnik avikturvinni. Tamna havagvinga akhuuqtut ihuaqhigiami qanurittaakhanik nampangit tunijaujuq hivunirmi unniudjutit havaqatigiikhutik atuliqtitaugiami titiqiqinirmullu havaqatingit hapkuat Palihihamatkut haamlangillu aadjikkutarijait nampangit katiqhitingit qanuriliurutingit. Una aadjikkiigutikhamun iniqtauniarnahugijaat 2025-mun ikajuutiginiaqtaallu havagvingmun nakuuhimadjutikhainun naunaitkutikhanik tunivaktainik. Qujagijumajatka tamaita havagviit havaqatigiiktutlu havaktiit ilaujut talvani ubluq tamaat auladjutikhanik uminga akhurnaqtunik GN-kuni auladjutikhanik.

Pittiarnikkut,

David Akeeagok

Minista Pivalliajuliqijikkut Ingilrajuliqijikkullu Havagviani

Kangihipkaidjutit

Nunavutim Akhaluutinin Qajangnaitkutikhanik Maligaq aulatitivakhimajuq hanaqidjutikhanik qajangnairutikhanik ihuaqtumiklu malikhautikhanik akhaluutinin qajangnaitkutikhanik akhaluutininlu ikajuutikhanik aviktuqhimajumi. Havagviat Pivalliajuliqijikkut Ingilrajuliqijikkullu munariniqaqtuq unniutinikkut ukiuq tamaat turaangajainnun iliuraqhimajuq *Maligarmi*.

Naunaipkainiq ihariagijaujut piliuqhimajuq titiraqhimaninngani 328 imaatut:

"328.1. (1) Taimaa hivullirni naini tatqiqhiutinik atauhirmi tatqiqhiutip ukiungani, Titiqqiqijii upalungajarniaqtuq tunilunilu Ministamut ukiuq tamaat taiguagakhaq aippaanganit tatqiqhiutip ukiungani ukununga

Pidjutainun:

(a) titiqiqidjutait haffuma Maligap hapkunanga Kavamatkunin Nunavunmi;

(b) akhaluutituqtinut qajangnaitkutikhat Nunavunmi;

(c) qujaginnanik aallanik qanuriliurutinik tukhiqtaujun Ministamin.

Inuup Naunaitkutingit

(2) Unnirutimi naunaiqtaat una titiraqhimajuni ilanga (1) piqalimaittumik hunamiklikaaq inungmun naunaitkutinin

naunaiqhimajami Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummijaarinirmut Hiamitirnaittunun Titiraqtauhimajunik Maligaq.

Unniudjutit uqautauluni

(3) Ministap uqautiniaqtaa uniudjut tunijaujuq ataani titiraqhimajup (1) uvani

Maligaliurvik talvani hivulliqaami katimaliqqata Maligaliurvingmi taimaa taiguagakhaq tunijaukpat

pidjutiqaqtumun ihuaqtumik pivikhaqautikhamik uqariami unnirutimik. S.Nu. 2017,c.28,s.1."

Taimaali, 2022 *Akhaluutinin Qajangnaitkutikhanik Maligaq* Unniudjutit tunihijut naittumik naunaijautinik, imaalu naunaijaqhimangittut atauttit naunaijautit mikhaagun tamaat titiqiqinikkut akhaluutinun kivgaqtuutit imaalu akhaluutitut qajangnaitkutikhat. Tamna unniudjut avvakhimajuq malruuknut titiraqhimaninganut: titiqiqiniq maligamut, akhaluutituqtinut aanniqtailiniq.

Nanijauluaqtut hamanga 2022 tatqiqhiutinit ukiumi ilaqaqtut ukuninga:

- Havagviujuq tunihimajuq 3,056 akhaluuhijijip laisikhat tamainni aviktuqhimaumi;
- 69.7 pusat akhaluuhijijip' laisiit imaalu inuup naunaitkutaa piannannuat havaktaujut 30 ubluni ikitqiarluuniin;
- 92.5 pusat akhaluuhijijip laisiit imaalu inuup naunaitkutaa piannannuat havaktauhimajut qaritaujakkut imaalu ilaganilu (7.5%) havaktauhimajut qaritaujap ahiagut;¹
- 74.5 pusat qaritaujami maniliqijutit iniqtaujut iluani 30-ni ubluni; 2.3 pusat pidjutigijaa 90-ni ubluni hivitutqijaanikluniit iniqtiriami;
- 9.1 pusat qaritaujami maniliqijutit iniqtaujut iluani 30-ni ubluni; 35.3 pusat pidjutigijaa 90-ni ubluni hivitutqijaanikluniit iniqtiriami;
- Havagviujuq munarijait 726 atulaaqtunik ilituqhautinik 2,322 talamiklu ilituqhautinik ukunani GN-kuni havaktunit pigahuanilu ilaujunit ilituqhajijinit;
- Kajumiktumik unalu DUI-nun piqaqtuq 47.3 pusat unalu 23.3% pusat uumanga atauttimut 146 aviktuqhimajumi akhaluutituqtut ihuinaaqtut inikkut; unalu
- Kajumiktumik piqaqtuq 63 pusat ukuat atauttimut 27 ahianit aviktuqhimajumi akhaluutituqtinut ihuinaarutit.
- Piqaqhimajuq 1 akhaluutiturnikkut tuqjumun unnirutiujuq Nunavunmi 2022-mi.

¹ Takulugu Ilanga uumunga Havagvingnun Pivalliadjutikhanun tukiliurutainun ukuninga 'Qaritaujakkut' unalu 'Qaritaujakkungittumun' titiqqanik havaktakhanun.

Naunaitkutaq Naunaitkutitik Nakuuninganik

Ilangit maliqatqujahimajut imaalu titiqinikkut havaqatigiiktut aallatqiktunik katitihidjutikhanik atuqtakhainnik. Hapkununga pidjutinun, ilangit naunaijautit tunijajut uumani unniudjunmi naunaijaqtajukhat qajagilutik.

Titiqqiqininnga Maligarmut

Havagviat Pivalliajuliqijitkut Ingilrajuliqijitkullu munaqhijut haffuminga *Akhaluutinin Qajangnaitkutikhanik Maligaq*. Una ilaqaqtuq pivikhaqarninganik akhaluuhqidjutit laisikhat kivgaqtuidjutit, inuup naunaitkuta piannannuat, akhaluutinin atiliurninik, akhaluuhqijip ihivriuhinirnik, aulapkainikkullu akhaluuhqijip naunaitkutinin Nunavunmi laisikhanik, ukunani aallanilu aulapkainikkut havagutinik.

Laisit

Nunavunmi Akhaluuhqijit *Laisikhanik Maliruagakhat* piliuqpektut saivat laisikhanik classes Naunaitkutaani A (ilangani 2(1)). Tamna naunaituq laisikhanik naunairutiqaqtun tunijauhijut Class 5 laisikhanik, taima aulatitihijut tingmijukhanik akhaluutinin, Class 7 laisikhanik, taima laisikhanik tigumidjutitqaqtun aulatitijaangat akhaluutinin Class 5 unaluuniit 6, taima akhaluuhqijit ajuiqhaliqtun akhaluuhqinirnik. Tamna havagvinga naunaijaqtaa tunijauniq laisikhanik ukiungagut, nunallaani, akhaluutinin qanurittunik ukiuq tamaat; una naunaitkut takuupkaqtitaujuq naunaitkut ataani.

Qaffiujut laisingit tunijaujut 2022 imaatut class ukiuqaqtunullu²

	15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60 +	<i>Atauttimu t</i>
Class 1	1	6	5	14	4	10	7	9	2	5	<i>63</i>
Class 2	0	0	1	4	6	6	5	1	3	10	<i>36</i>
Class 3	1	5	21	29	35	29	42	44	25	39	<i>270</i>
Class 4	0	1	6	17	11	8	17	7	8	10	<i>85</i>
Class 5	111	174	248	269	246	190	162	151	153	295	<i>1999</i>
Class 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>0</i>
Class 7	125	96	70	71	47	29	25	17	4	8	<i>492</i>

² Inuit kituliqaak pigiaqaqtun amigaitunik laisikhanik qanurittunik. Naunaitkutigijait "1,6", "2,6", "3,6", "4,6", unalu "5,6" naunaijautaa atauttinun kitut tunijaujut tamangnun laisimik (class 1-5) imaalu class 6 laisiit uvani 2022. Class 6 laisikhanik laisiquaqtukhat tigumidjutitqaqtuq aulapkailuni ingniqutiqaqtun.

Class 1, 6	0	0	0	1	2	0	0	0	2	2	7
Class 2, 6	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
Class 3, 6	0	0	2	0	0	0	0	1	2	1	6
Class 4, 6	0	0	0	1	0	4	0	2	3	3	13
Class 5, 6	0	3	6	12	5	7	9	5	16	20	83

Qaffiujut laisingit tunijaujut uvani 2022 imaatut class imaalu nunallaangillu³

	Clas s 1	Clas s 2	Clas s 3	Clas s 4	Clas s 5	Clas s 6	Clas s 7	Class 1,6	Class 2,6	Class 3,6	Class 4,6	Class 5,6
Ikpiarjuk	0	1	7	0	17	0	2	0	0	0	0	0
Arviat	0	1	19	3	70	0	21	0	0	0	0	0
Qamanittuaq	9	0	16	0	67	0	25	0	0	0	0	3
Iqaluktuutiaq	0	4	19	6	122	0	34	0	0	1	0	3
Igluligaarjuk	0	0	4	0	16	0	0	0	0	0	0	0
Kangiqtugaapik	0	0	12	0	34	0	1	0	0	1	0	0
Salliq	0	0	4	0	22	0	11	0	0	0	0	0
Uqhuqtuug	0	0	7	1	20	0	23	0	0	1	0	1
Ausuittuq	1	0	4	1	3	0	0	0	0	0	0	0
Iglulik	0	1	3	1	18	0	9	0	0	0	0	2
Iqaluit	10	13	48	59	989	0	211	4	2	3	12	62
Kimmirut	0	0	6	0	9	0	0	0	0	0	0	0
Kinngait	0	1	3	0	34	0	11	0	0	0	0	0
Kugaaruk	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Kugluktuk	0	0	9	1	51	0	3	1	0	0	1	1
Naujaat	0	0	2	0	13	0	1	0	0	0	0	0
Pangniqtuug	0	2	17	0	49	0	18	0	0	0	0	4
Mittimatalik	0	3	13	0	39	0	2	0	0	0	0	0
Qikiqtarjuag	0	0	4	1	3	0	0	0	0	0	0	0
Kangiqliniq	43	7	51	12	371	0	86	2	0	0	0	7
Qausuittuq	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Sanikiluaq	0	1	2	0	12	0	8	0	0	0	0	0
Sanirajak	0	1	9	0	11	0	4	0	0	0	0	0
Taloyoak	0	0	5	0	20	0	21	0	0	0	0	0

³ Inuit kituliqaak pigiaqaqtun amigaitunik laisikhanik qanuritunik. Naunaitkutigijait "1,6", "2,6", "3,6", "4,6", unalu "5,6" naunaijautaa atauttinun kitut tunijaujut tamangnun laisimik (class 1-5) imaalu class 6 laisiit uvani 2022. Class 6 laisikhanik laisiquaqtukhat tigumidjutiqaqtuq aulapkailuni ingniqutiqaqtunik.

Tikirarju q	0	0	4	0	5	0	1	0	0	0	0	0
<i>Atauttimu t</i>	<i>63</i>	<i>36</i>	<i>270</i>	<i>85</i>	<i>1999</i>	<i>0</i>	<i>492</i>	<i>7</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	<i>13</i>	<i>83</i>

Inuup Naunaitkutaa Piannannuat

Inuup Naunaitkutaa Piannannuat (GICs) atuqtaunginaqtuq piksaqaqtunik ilitaridjutikhanik tingmijaangat talvuuna nunarjuamun nunanun nunarjuamun imaaluuniit akhaluuhijjip laisikhamik. Ilanga VIII.1 uvani *Akhaluutininik Qajangnaitkutikhanik Maligaq* uqautigijaat GIC-nik imaalu s. 307.1 Maligarmi, uqaqhimajuq tamna Atiliuqti tunihittaaqtuq GICs.

Qaffiuniit GICs qanuriniitigut ukiungagut uvani 2022

	Nuta aq	Nutanng uqtiffaar utit	Himmauhiqt auniq
< 15	340	0	10
15–19	600	14	16
20–24	445	21	11
25–29	368	22	15
30–34	295	16	9
35–39	224	20	9
40–44	175	7	7
45–49	150	8	4
50–54	179	6	2
55–59	184	5	2
60+	320	5	7
<i>Atauttimut</i>	<i>3280</i>	<i>124</i>	<i>92</i>

Akhaluutitut Atiliurutikhanik

Ilangani 5–30 talvani *Akhaluutitut Qajangnaitkutikhat Maligaq* uqautigiplugit akhaluutitut atiliurnikkut pitqujahimajut Nunavunmi. Taimaali, pijaangini atauttit aulajaangini akhaluutitut apqutini Nunavunmi, akhaluutitut atiliuqtaujukhaq (t. 5 (a–b)).

Qaffiuniit akhaluutait atiliurutait uvani 2022 akhaluutit qanuriniitigut

	Nutaaq	Nutan'nguqtiqhima juq	Adjiliuqhimajuq
Tamaita-Nunakkuurutit Akhaluutit	128	638	18
Tamaita Uhidjutit	7	34	0
Nanminiaqtut Uhidjut	27	128	0
Nanminiaqtut Akhaluut 4501 kg imaalu avatqumajuq	46	269	6
Nanminiaqtut Akhaluut Uqitqijat 4500 kg	74	1060	32
Nappaktirinirmun	26	237	0
Forces ATV	0	1	0
Kavamatkut ATV	4	86	0
Kavamatkut Igluqpinikkut Akhaluut	18	189	1
Kavamatkut Uhidjut	0	25	0
Kavamatkut Akhaluuta	119	1103	12
Motorcycle	7	49	6
Akhaluutiqaqtuq Hiniktarvik Class A	0	1	0
Akhaluutiqaqtuq Hiniktarvik Class B	0	1	0
Akhaluutiqaqtuq Hiniktarvik Class C	1	1	0
Laisiittuq Atiurut	10	1	3
Uhijajuq – Nanminiaqtut	231	2088	66
Kavamatkunni Havagviinni 4501 kg avatqumajuq	0	16	0
Kavamatkunni Havagviinni Ataani 4500 kg	5	76	10
Atuqtuarut Akhaluut	70	168	0
Iliharvium Agjaqtautaat Akhaluut	4	21	0
Nanminiaqtut Akhaluutit Uqitqijat 4500 kg	8	14	1
<i>Atauttimut</i>	<i>785</i>	<i>6206</i>	<i>155</i>

Akhaluuhijit Naunaitkutikhamik Unniudjutit

Akhaluuhijit naunaitkutinga taiguagakhaq naunaitkutaujuq inuup aqutpauhianik iidjuhianik ilaliutijuqlu naunaitkutaq ukunatitut pijaquqtunik unniudjutit. Ilanga 3 (1) uvani Akhaluuhijit *Laisikhamik Demerit Point Maliruagakhat*, uqaqtuq Atiliuqti Akhaluutininik⁴ aulapkaijukhaq akhaluuhijit titiqqamik tamainnun akhaluuhijit tapkununga Atiliurnikkut aqutiuaami laisikhamik. Nunavummiut uuktuinnariaqaqtut aadjiliuqhimajumik akhaluuhijit unniudjutikhamik talvunga MVD havagvianut naunaijarlugit nunallaat. Tamaini aadla nunagijaujuni, Nunavunmiut uuktuinnariaqaqtun akhaluuhijit nalunairninganik unniudjutnunamingni Nunagijarni Hamliujumi Kivgaqtuijip Titirarviani (MLO) Kavamaniluniit Kivgaqtuijip Titirarviani (GLO). Tadja akiligakhaq Nunavunmi akhaluuhijit nalunairninganik unniudjut \$15.00.

Uqautaujumi naunaitkut aaliujuni, 995 Naunaitkutit hanajauhijut 2022. Ikittuugaluaqtilugu, ukiuqaqtut 30- 34- unalu 25-29 tukhiqtut anginikhamik ilangini ukua tukhiutit.

Qaffiuniit Akhaluuhiqinikkut havaktaujut uvani 2022 ukiungagut

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+	Ataut timut
Akhaluuhiqinikkut Piliuqtut Aqutimin Ukiunga	24	62	138	143	117	119	111	99	86	96	995

⁴ Tamna Titiiqidjutitijunik Akhaluutininik tikkuqaqtauhimajut uvani naunaitkunmi 315(1) talvani *Akhaluutininik Qajangnaitkutikhanik Maligaaq*. Tamna Titiiqidjutitijunik akhurhairutikhangit naunaijagiikhimajut talvuuna naunaitkunmi 316(2-3) talvani Maligarmi.

Qaffiujut pijaquqtunik unniudjutit

Uvani 2022, 21 ajungnautiqatunin unniudjutit iliuraqtauhimajut. Hapkunanga 21 ajungnautiqatunin unniudjut, 1 ajungnautiqatunin unniudjun aadjiliuqhimajuq tukhiqtumin.

Naunaijautit ajuriakhainnik titiraqtakhat

Ilanga 68 uumani *Akhaluutininik Qajangnaitkutikhanik Maligarmi* naunaijaqtaa inuit, imaatun nutaanik akhaluuhijip imaaluuniit akhaluuhijit nutaanguqtirumajun laisimiknik, qaangiutijukhat ihuaqtunik aturutiniklu akhaluuhijip ihivriurutinik. Ihivriutijut tikuaqtauhimajut ataani titiraqhimajumi 319(1) haffumani *Akhaluutininik Qajangnaitkutikhanik Maligaq imaalu* ilaujut MVD havaktit imaaluuniin pingahuujunin-ilaujut ihivriutit.

Naunaiqhimajuq tugliani naunaitkutangani hamna ataani, 726 nakuujumik Iliharutingit unalu 2,322 ittut iliharutingit munarijaujut uvani 2022. MVD havaktit havaktait 79.3 pusat hapkua uuktuutit taimaalu pingahuujunin-ilaujut ihivriutit havaktait ilakuit 20.7 pusat.

Qaffiuniit uuktuutit uvani 2022 uvuuna class, uvalu ihivriutitip qanurinniatigun⁵

Nunavut			Clas	Clas	Clas	Clas	Clas	Clas	Clas	S	A	Atauttimut
			s 1	s 2	s 3	s 4	s 5	s 6	s 7	B	B	
MVD Havaktit	Ihumattiarutit		110	33	123	89	150	30	1072	25	129	1761
	Ihuaqtuq		53	13	37	30	400	13	0	22	88	656
Pingahuat-ilaujut	Ihumattiarutit		0	1	3	0	19	1	536	0	1	561
	Ihuaqtuq		0	0	0	0	70	0	0	0	0	70

⁵ Apqutit ihivriuhidjutikhat hapkununga class 1-6 (class 7 pijakhaittuq piqanganman apqutikkut ihivriurutikhamik. "SB" pidjutiaqtuq iliharviit akhaluutanik angirutinik uvalu "AB" pidjutiaqtut air brake angirutinik.

Maniliqutingit, Maniliurutikhat, Havaamut Ikaarningit, Ajungnautiqagtunik Unniudjutitt

Aadla naunaijautit, Akhaluutinun Kangiqhidjutikkut Auladjutait (MVIS) atuqtaujut katitiriangini tutqurlugit qaffiuniit maniliqutit imaalu maniliurutit imaa: akhaluuhijijip laisit (DL), naunaijaqhimajut naunaitkutit (GIC), atiliurutit, unalu uuktuutit. Tamna MVD titiqangit naunaijaangit auladjutikhanik ikaakningit akhaluuhiqidjutikhamik laisikhangit unalu GICs. Imaalu, ukua MVD naunaitkutait qaffiuniit pijaquqtunik unniudjutit iliugaqtaujut uvalu titiraqtauhimajut.

Qaffiuningit maniliqijutit manikhaalu uvani 2022⁶

		DL	GIC	Atiliurniq	Naunaijautit ajuriakhainnik titiraqtakhat
Nunavut	Qaffiuningit Maniliqidjutit	7,032	8,772	19,944	11,311
	Maniliurutait (\$)	239,041	0	943,920	102,778

Aulatitihimaarniq ikaarnikharnik Akhaluuhiqidjutikhamik Laishikharnik unalu Naunaitunik Iltaridjutikharnik Naunaitkutikharnik 2022⁷

		0-30 Ublut	31-60 Ublut	61-90 Ublut	91+ Ublut	Atauttimut Tukhiutiit
Ikpiarjuk	Qaritaujakkungit tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	87	28	0	1	116
Arviat	Qaritaujakkungit tumik	52	183	136	58	429

⁶ Atauttikkut nampait ihivriurutinun ilagijait titiraqhimajun (Ihumagijaujun) uuktuutit ukununga tamainnun Class; Naunaijautinun Uuktuutit; Takunikkut Uuktuutit; Apqutikkut Uuktuutit(tit); Air Brake Malikhautikhanun; taimaalu.

⁷ 'Qaritaujakkut' naunaiqtait uuktuutit havaktauhimajut qaritaujakkut atadjutikkut ukunani nunallaani avikturhimanirnilu atan'nguqaqarviinni (Iqaluit, Kangiqiliniq, uvaluuniit Uqhuqtuuq). 'Qaritaujakkungittumik' naunaiqhijuuq tamna uuktuutikhaq titiraqarvikkut tujuutauhimajuq nunamingnit tukhiut aullaqtiqtaujuq avikturiniinni atan'nguqaqarviannut.

	Qaritaujakkut	85	1	0	2	88
Qamanittuaq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	1	1
	Qaritaujakkut	355	31	2	2	390
Iqaluktuuttiaq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	325	99	18	0	442
Igluligaarjuk	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	68	15	0	1	84
Kangiqtugaapik	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	128	80	3	0	211
Salliq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	2	0	1	3
	Qaritaujakkut	137	47	0	1	185
Uqhuqtuuq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	1	1
	Qaritaujakkut	127	5	3	2	137
Ausuittuq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	15	4	8	0	27
Iglulik	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	141	56	35	10	242
Iqaluit	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	1,921	420	6	2	2,349
Kimmirut	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	45	10	9	6	70
Kinngait	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	137	51	18	13	219
Kugaaruk	Qaritaujakkuumigut tumik	0	1	1	141	143
	Qaritaujakkut	13	1	1	0	15
Kugluktuk	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	135	63	47	6	251
Naujaat	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	1	1

	Qaritaujakkut	153	52	6	5	216
Pangniqtuuq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	159	94	39	31	323
Mittimatalik	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	130	68	23	54	275
Qikiqtarjuaq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	33	16	22	1	72
Kangiqliniq	Qaritaujakkuumigut tumik	1	1	0	2	4
	Qaritaujakkut	824	1	2	0	827
Qausuittuq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	15	8	3	1	27
Sanikiluaq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	86	39	26	0	151
Sanirajak	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	53	52	33	6	144
Taloyoak	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	0	0
	Qaritaujakkut	105	77	18	21	221
Tikrarjuaq	Qaritaujakkuumigut tumik	0	0	0	1	1
	Qaritaujakkut	72	11	0	0	83
Atauttimut	Qaritaujakkuumigut tumik	53	187	137	206	583
	Qaritaujakkut	5,349	1,329	322	165	7,165

Akhaluutituqtut Qajangnaitkutikhanik

EDT-kut munaqhijut ilanginnik Akhaluutiniq Qajangnaitkutikhanik ataani *Akhaluutiniq Qajangnaitkutikhanik Maligaq*. Una ilaqaqtuq titirarnikkut naunaitkutikhanik mikhaagun akhaluuturnikkut pijaqqurnikkut, ihuinaarutiniq, atuqhunilu ahirruqtirutiniq-tunnganiqaqtunik

pidjutimik pipkainikkut nutqaqtinniaqhimanikkut taimaaqtittinikkunluunniit akhaluuhijjip laisikhanik.

Akhaluutit Pijaqqurniit⁸

Ilanga 261 (a–d) uvani *Akhaluutininik Qajangnaitkutikhanik Maligaq* naunaiqhitiijut uqaqtakhaukjut pijaqqurniit imaatut

"... pijaqquqtut t uvani uvaluuniin haniani apqutip pidjutiqaqtuq akhaluunmik tapkua qanuginiit

(a) aanqiqqat imaaluuniit tuqukpat inuk;

(b) tuulurhigumik inuqangittumik akhaluutimik pidjutaukpat takunnaqtumik ahiruqtumik inuqangittumi akhaluutimi;

(c) tuulurhigumik ittuni hunanik huradjanikquuniin humi akhaluuhijji ukpiguhukumi uvaluuniin ukpiriblugu tamna aulahimaaqtumik qajangnautiqaqtuq inungnun; unaluuniit

(d) tuulurhigumik uumajumik taimaatun akhaluuhijjuq ukpiruhuktuq uvaluuniin ukpiruhuktukhaujuq Itamna uumajuq inuup piutigikpagu.

S.Nu. 2017,c.20,s.36."

Qaffiuningit akhaluutit pijaqquqtut 2022 ukiungagut⁹

	<1 5	15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60 +	<i>Atauttim ut</i>
Aanniqt uq	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	2	6
Aallat	0	5	1	3	7	5	2	3	3	3	2	34
Tuqujun un	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

⁸ Naunaitkutit uvani ilangani numiktitiqtaujuqhat qajagilutik. Ihuangitut imaaluuniin iniqtiqhimitut uniudjutit havaqatinin pidjutiqarniaqtut ataani itqungniarutini/avatqunikkut itqungniarutit imaaluuniin ihuiguuutait qitqani naunaitkutitni atauttimut.

⁹ "Aalla" naunaijautaa atauttit ilaujut pijaqquqtunik, kihimi kitut titiraqtauhimangitut aanniqtunik. Pijutauninganit Naunaitkutit kiklikhait, una Naunaitkutit nunauhuilairutaulimagituq; naunaitkutit ilaujut tamaita piinarialgit naunaijautit akhaluutit pijaqquqtut ilaujut Nunavunmi Akhaluuhijjijit, humiinmangaat najugatit Kanatami.

Qaffiuniit akhaluutit pijaquqtut nunallaatigut

	Aanniqtuq	Aallat	Tuqujunun
Ikpiarjuk	0	0	0
Arviat	0	0	0
Qamanittuaq	0	0	0
Iqaluktuuttiaq	1	3	0
Igluligaarjuk	0	0	0
Kangiqtugaapik	0	0	0
Salliq	0	0	0
Uqhuqtuq	1	1	0
Ausuittuq	0	0	0
Iglulik	0	0	0
Iqaluit	2	14	0
Kimmirut	0	0	0
Kinngait	0	1	0
Kugaaruk	0	0	0
Kugluktuk	0	0	0
Naujaat	0	0	0
Pangniqtuq	2	5	1
Mittimatalik	0	1	0
Qikiqtarjuaq	0	0	0
Kangiqliniq	2	6	0
Qausuittuq	0	0	0
Sanikiluaq	0	0	0
Sanirajak	0	0	0
Taloyoak	0	0	0
Tikrarjuaq	0	0	0
Atauttimut	8	31	1

Qaffiuningit akhaluutikkut pidjutigijait 2022-mi, pidjutit ukiungitigun

Uvani 2022, pijaquqtut unniudjutit piqainaqpaktut titiragituluniit takuukhaugitut Kanadami Tuluqhiqhimajut Naunaitkutini 2 (NCDB2) naunaittunik. Taimaittumik, hapkuat ihuangittut nampangit tunijaungittut uumani unniudjunmi. Kinguagun unniudjutit ihuaqhivaalirniaqait ilaliutijangit ukua naunaitkutit.

Qaffiuniit aulanikkut hulaqtit uvani 2022, pidjutaqut nunallaatigut

Uvani 2022, akhaluutit pijaquqtut uuniudjutit titiraqangittut uvaluniit aadjikiingittut NCDB2 naunaittunik. Taimaittumik, hapkuat ihuangittut nampangit tunijaungittut uumani unniudjunmi. Kinguagun unniudjutit ihuaqhivaalirniaqait ilaliutijangit ukua naunaitkutit.

Akhaluutituqtut Ihuinaaqtut¹⁰

Titiraqhimajuq 336 haffumani *Akhaluutinin Qajangnaitkutikhanik Maligaq* uqaqhimajuq tapkua atauttit kitut ihuinaaqtut haffumunga Maligarmun imaaluuniin pitqujaujunun ihuinaarutiqaqtut ihuinaarnirmun itiqtaunirmun titiraqhimajut uvani Maligarmi.

Qaffiuniit pihuktut ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angigutit uvani 2022, ukiungatigut¹¹

	15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60+	<i>Ataut timut</i>
DUI	2	2	7	9	3	5	3	1	2	0	34
Apqutit Nutqaqtitauniq – 24 ikaarniit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>0</i>
Apqutit Nutqaqtitauniq – 30-nik Ublunik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>0</i>
Apqutit Nutqaqtitauniq – 90nik Ublunik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>0</i>
Laisiqangittut	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	6

¹⁰ Naunaitkutit uvani ilangani numiktitiqtaujukhat qajagilutik. Ihuangitut imaaluuniin iniqtiqhimaitut unniudjutit havaqatinin pidjutiqarniaqtut ataani itqungniarutini/avatqunikutt itqungniarutit imaaluuniin ihuiguuutait qitqani naunaitkutit atauttimut.

¹¹ Pidjutauninganit Naunaitkutit kiklikhainit, una naunaitkut nunaulaangituq ihuilidjutaalimagingmat; naunaitkutit ilaujut tamaita piinialgit naunaijautit akhaluutit pijaquqtut ilaujut Nunavunmi Akhaluuhijit, humiinmangaat najugatit Kanatami.

Atiliuqtauhiman gittut	4	3	2	5	3	3	2	1	4	2	29
Qulanaijautiqan gittut	2	2	0	1	0	0	1	0	1	0	7
Kajumiktuqpalla aktut	5	8	4	9	6	7	7	3	7	13	69
Aamadjidjutiqaq huni Akhaluuhijjuq	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Tamaita aallat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Qaffiuniit pihuktut ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angigutit uvani 2022, nunangagut

	DUI	Apqutit Nutqangalla ngniq - 24	Apqutit Nutqangalla ngniq - 30	Apqutit Nutqangitau niq - 90	Laisiqangitt ut	Atiliuqtauhi mangittut	Qulanaijauti qangittut	Kajumiktuq pallaaktut	Aamadjiijut iqaghuni Akhaluuhigii	Tamaita aallat
Ikpiarjuk	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arviat	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Qamanittuaq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Iqaluktuuttiaq	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Igluligaarjuk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kangiqtugaapik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Salliq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uqhuqtuuq	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ausuittuq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iglulik	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iqaluit	16	0	0	0	6	29	6	52	0	48
Kimmirut	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kinngait	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kugaaruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kugluktuk	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naujaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pangniqtuuq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mittimatalik	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Qikiqtarjuaq	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kangiqliniq	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Qausuittuq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sanikiluaq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sanirajak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taloyoak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikrarjuaq	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atauttimut	33	0	0	0	6	29	6	52	0	49

Demerit Anullaqhiivik

Ilanga 3(2) uvani Aqudjutikhamik *Laisiqaqtumun Ihuinaarutihimajanginnun Naunaitkut Maliguagakhat* uqaqtut tapkua Atiliuqtit ilaliutiniaqtaait ihuinaarutihimajanginnun naunaitkutit tapkununga inuup akhaluuhiqinirmun naunaitkutaa imaatun Atiliuqti ilihimaliqqat ihuinaarutinun akhaluuhiqijimik. Tamna Maliruagakhat Naunaitkutikhangit tunihimaaqtun titiraqhimajunik ihuinaaqhimajunik nampangitlu amingnaqtuqaqtunik ilauvakhimajainik.

Ilangani 5(1-3) haffumani Maliruagakhat naunaijaqhimajut tapkua akhaluuhiqijit katiqhihimajut 12 amigaitunikluuniin ihuinaarutihimajanginnun naunaitkutit, Atiliurvik tunihiluni qajagidjutinik titiraqhimajumik akhaluuhiqijunmun uvalu ihuaqhailuni hivajautinik uvaluuniin inmikkut apiqhuiniq avatingnut akhaluuhiqiji uvalu akhaluuhiqijit ihivriuqti uvaluuniin akhaluuhiqijip laisia ihivriuqti. Tamna akhaluuhiqiji pingitkumi apiqhuqtaugumi, tamna Atiliuqti nutqaqtiniaqtaa inuup akhaluuhiqitjutikhaq laisinga pittaililugulu akhaluuhiqiji aulapkailuni akhaluutimik akhaluuhiqiji ilautinnagu akhaluuhiqiji apiqhuqtaugumi.

Humi akhaluuhiqiji katitiqhimagumi 15 amigaitunikluuniin naunaitkutinik, Atiliuqti nutqaqtiniaqtaa akhaluuhiqiji laisinga akhaluuhiqiji pittailigiamilu akhaluuhiqiji aulapkaijuq akhaluutimik atauhiqmi tatqiqhiunmi.

Qaffiuniit akhaluuhiqijit demerit anullaqhiivik qanuriniit uvani 2022, ukiungagut

	15– 19	20– 24	25– 29	30– 34	35– 39	40– 44	45– 49	50– 54	55– 59	60+	<i>Ataut timut</i>
Akhaluuhiqiji Nutqaqtit auniq	0	0	2	3	1	0	3	0	0	0	9

Ilaliutihimajuq A: Aallat Pidjutaujun

Nunavunmi Akhaluuhijit Hilataani Aviktuqhimajumit

Ataani naunaitkutit naittumik piinialgit naunajautit aulajunun, akhaluutit pijaquqtut imaalu titiqiqinikkut angigutit pidjutiqaqtut Nunavunmiunun aqutut hilataani aviktuqhimajumi.

Qaffiuniit akhaluutit pijaqqurniit

	Aanniqtuq	Aallat	Tuqujunun
Hilataanut Nunavut	0	0	0

Qaffiuniit akhaluutinun ihuinaarutit uvalu titiqiqinikkut angirutit

	Hilataanut Nunavut
DUI	1
Apqutit Nutqangallangniq - 24 ikaarniit	0
Apqutit Nutqangallangniq - 30 ubluni	0
Apqutit Nutqaqtitauniq - 90 Ubluni	0
Laisiqangittut	0
Atiliuqtauhimangittut	0
Qulanajautiqangittut	0
Kajumiktuqpallaaktut	17
Aamadjidjutiqaqhuni Akhaluuhijjuq	1
Tamaita aallat	8

Havakviup Pivalliajutait

'Qaritaujakkut' naunaiqtait uuktuutit havaktauhimajut qaritaujakkut atadjutikkut ukunani nunallaani avikturhimanirnilu atan'ngujaqarviinni (Iqaluit, Kangiqliniq, uvaluuniit Uqhuqtuuq). 'Qaritaujakkungittumik' naunaiqhijuuq tamna uuktuutikhaq titiraqarvikkut tujuutauhimajuq nunamingnit tukhiut aullaqtiqtaujuq avikturniinni atan'ngujaqarviannut.

Nunguliqtilugu 2019 havagviup aularutijaat havaakhaq Taloyoami atapkaqlugit Kavamatkut Kivgaqtuqtut Havagviit hapkununga MVD havagviinun ihuaqhijuumiriangani havauhiit akhaluuhijijip laisit aalallu kivgaqtuutit. Una aadlangurningga "qaritaujakkungittumik" nunallaangit uumunnga "qaritaujakkut" nunallaangit aturhugu GN-kut Qitqani Nanminirijaujut Qaritaujakkut Pulaarvinga atagiimi GLOs uumunnga Akhaluutiliqinirmut Naunaitkutaq Timiqutigijangillu.

Havauhiit atadjutiqaqtut ilaliutihimajut nunallaat haffumunga MVIS aulahimaaqtumik tamaini 2022 kihimi iniqtaungittuq uvani 2022. Ikajuqtaunahuaqtunut ikajuutikhamut ihuarhainiq ihumagijauniaqtuq 2023 aallamik nunallaangit atajut.

Auladjutit MVD akhut hulaqutigijaat atuliqqat qalagjuarniq COVID-19 nunarjuami uvani Qiqaijalirvia 2020. Tingmitqujaungittut atuliqtaujut taffumanga atanilluaq nunalaani aanniaqtailinikkut havaktimit ikiglinahuarlugit hiamitirninganik aannialaqidjutit ajuqhautaujut havagvingmi havaktinut. Ilaungituq pingahuujunik ilaujukharnik ihivriuqtiujut mikiunik nampangit nunallaangit, tamna havakviangit akhaluuhijiji ihivriuqtiujut naunaijagiikhimajut Iqalungni hamanilu Uqhuqtuurmi. Aallatqiini ubluni, pittaaqtangit iniqtirilutik amigaitpiaktunik uuktuutunik pitqujauhimajunik tamainni aviktuqhimajumi hiamitiqtitaujut pidjutigiplugu aanniarjuarut tingmitikkut aullaqtailijaujut.

Havagvik havaktait amigaitut akhuurutit tunihijaangini akhaluutikkut kivgaqtuutunik qaritaujakkut atuqtilugu una, ilaujut tunihiblutik qaritaujakkut atiliurnirmik laisunik nutaanguqtiffaarutit kivgaqtuutunik. Hapkuat havaat nakuujumik pijut Nunavunmiunit havakvinganillu angiklijuumiqtait hapkuat tuniqhaininngit ihuaqhigiami tamaat ikajuutikhamut tuniqhaininnga tamainni aviktuqhimajumi.